

Statsråden

Stortingets presidentskap
Ekspedisjonskontoret
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/696-2

Dato
24. februar 2025

Spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1248 fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Jeg viser til brev av 17. februar 2025 fra Stortingets president med oversendelse av spørsmål nr. 1248 fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund.

Spm.

Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til skriftlig besvarelse til kommunal- og distriktsministeren:

Kan jeg be om en tabell over anslagene som departementet årlig fra 2002 til i dag har lagt til grunn i utarbeidelsen av neste års statsbudsjett for kommunesektorens forventede kostnader ved å bygge ned forventet premieavvik opp mot de tilhørende regnskapstallene for hva amortiseringskostnadene i ettertid viste seg å bli?

Svar:

Departementet har fra og med budsjettproposisjonen for 2013 oppgitt anslag for vekst i de samlede pensjonskostnadene. Anslagene tar også høyde for veksten i kostnadene ved nedbygging av tidligere års premieavvik. Det legges inn visse forutsetninger i beregningene som gjør at de årlige anslagene for vekst i amortiseringskostnader ikke er direkte sammenliknbare med faktisk vekst. Blant annet forutsettes det at alle kommuner amortiserer premieavviket over en periode på syv år, mens i praksis foretar flere kommuner amortiseringen over ett år. Det gjøres også en mekanisk forutsetning om at frigjorte reserver i forbindelse med ny offentlig tjenstepensjon fases inn over 7 år, mens den faktiske bruken av disse reservene fra premiefond vil variere mellom kommuner og mellom år. Det vil derfor alltid være avvik mellom faktisk vekst i årlige amortiseringskostnader sammenlignet med det

anslaget som departementet gjør. Anslagene lages på et tidlig tidspunkt og inneholder betydelig usikkerhet. Særlig skyldes det usikkerhet om hva størrelsen på pensjonspremien og dermed premieavviket blir. Det kan leses mer om hvordan departementet lager anslag for pensjonskostnadene i en arbeidsgrupperapport fra 2019 [Pensjonskostnader i kommunesektoren](#). Arbeidsgruppen bestod blant annet av Kommunal- og distriktsdepartementet, KLP, SPK og KS.

Kommuner og fylkeskommuner er rammestyrte. Kommuneøkonomien påvirkes av mange forskjellige faktorer, blant annet pensjonskostnader, demografikostnader, skattevekst og kostnadsvekst (deflator) mv. For alle slike størrelser vil det oftest være avvik mellom anslag og fasit. Tabell 1 viser anslag for nominell vekst i amortiseringskostnader som inngikk i anslaget for vekst i kommunesektorens samlede pensjonskostnader i de årlige budsjettene i den aktuelle perioden. Tabellen viser også faktisk nominell vekst i amortiseringskostnadene (regnskapstall fra KOSTRA). Anslått økning i amortiseringskostnader som inngikk i anslag for samlede pensjonskostnader omtalt i budsjettproposisjonene overstiger samlet sett regnskapstallene fra KOSTRA for den aktuelle perioden. Departementet understreker samtidig at det ikke er noen egen kompensasjonsmekanisme kun for amortiseringskostnader. I denne sammenheng er det de samlede pensjonskostnadene, og utviklingen i disse, som er av betydning, og ikke enkeltkomponenter i beregningene. Det er videre slik at kommuner og fylkeskommuner i henhold til prinsippet om rammestyring og balansekravet uansett har ansvaret for å tilpasse aktivitet og tilhørende utgiftsnivå til den samlede inntektsrammen som vedtas av Stortinget.

Tabell 1¹

Mrd. kroner	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Anslag endring amortiseringskostnad fra året før	0,9	0,3	1,1	0,65	0,35	0,35	0,8	1,4	0,6	0,6	0,5	3,0	0,6
Faktisk endring amortiseringskostnad fra året før	1,0	-0,3	1,2	0,0	0,6	0,3	1,1	1,0	0,3	1,4	0,2		

¹ Vekst i pensjonskostnadene i 2020 og 2021 ble sett i sammenheng i fastsettelse av inntektsrammene i budsjettet for 2021.

Med hilsen

Kjersti Stenseng